

Ведай нашых!

ТАНЕЦ У ТЭАТРЫ НА МАНХЭТЭНЕ

Як гродзенка Яўгенія Рамановіч трапіла ў міжнародны праект?

У Гродне Яўгенія Рамановіч заслужыла рэпутацыю чалавека, які стварае атмасферу ўвагі і павагі да тэатра. Адкрытага. Новага. Смелага! Хуткасцю думкі, унутраным куражом, здольнасцю да грандыёзных праектаў і фантастычных мэт дзюўчына натхняе аднадумцаў, прыцягвае вучняў. І вось цяпер яна танцуе ў тэатры La MaMa на Манхэтэне. Карэспандэнт «Звязды» звязалася з Яўгеніяй Рамановіч у разгар прэм’ерных паказаў у Нью-Ёрку. Пагутарылі пра глабальнае і канкрэтнае. Куды ідуць тэатр і сучасны танец? Якія трэндзі вядуць рэй? Якая экзатыка ёсць у Гродне ў творчай прасторы «ДОМ46»? Абмеркавалі і вар’яцкія, шалёныя творчыя рытмы Нью-Ёрка.

АМЕРЫКАНСКІ ВАЎ-ЭФЕКТ

«Гэта дзівосны горад. У метро сустракаюцца надзвычайныя музыканты, якім бы, здавалася, месца на вялікай сцэне. Але гэта — Нью-Ёрк, варварская канкурэнцыя, — дзеліцца Яўгенія. — Дзіўляе смелая адкрытасць амерыканцаў. Я ехала ў ліфце гасцініцы з незнамцам, а ён мне кажа: «Хм... Сёння былі вельмі смачныя булчкі на сняданак». Паждаць добрага дня пражохамо! — лёгка! Іншая атмасфера, іншае грамадства. Маланкавыя хуткасці! Я хадзіла на розныя заняткі ў танцавальныя школы: вулічныя, кантэмпары, балет. І хачу сказаць: амерыканцы тэхнічныя, хуткія, яны не ведаюць слоў «не магу», «не ўмею».

Для пастаноўкі «Сонца ўзышло — мы тут» сусветна вядомая амерыканская харэограф Калін Томас-Янг прыляцела ў Польшчу. Яна адабрала 10 чалавек: амерыканцы, палякі, украінец і беларуска. Яўгенія Рамановіч цудам даведзлася пра кастынг у Любліне. Пасля Беларускай акадэміі мастацтваў дзюўчына працавала ў лячальных тэатрах у Гродне, былі за плячыма польскія і рускія праекты, французкі фестывалі. Але вопыт з амерыканскім харэографам — упершыню.

«Сонца ўзышло — мы тут» — кантэмпары перформанс, гэта значыць, паказвае сучасны танец, імпрэвізацыю, рухі з джаз-танца, ёгі, усходніх адзінаборстваў і многіх іншых кірункаў. Лічыцца, што кантэмпары нарадзіўся ад мадэрну, які стаў магчымы дзякуючы вольнаму

танцу. Заснавальніцай апошняга лічаць Айседору Дункан, якая першая сказала «не» класічнаму балету. І сёння мы маем сучасны танец як асобную свабодную мову цела, здольную перадаць не толькі пазовую любоўную гісторыю, але і глыбокія сур’ёзныя рэчы.

«Усе кантэмпары перформансы неадназначныя, нельга сказаць: «А работа пра тое». Таму што кожны праз уласны вопыт (якія кнігі чытаў, якія фільмы глядзеў, як разбіраецца ў палітыцы, эканоміцы) будзе чытаць мову цела па-свойму, — кажа Яўгенія. — Для мяне наша пастаноўка — пра стан чалавека. Мы дзелім свет на «паці» (вечарынку), дзе ўсё класна, усе тусуюцца, яркае святло, нам весела, і рэальнасць, дзе многа смецця. Гэта ж ставіла харэограф з ЗША. У іх і праўда брудныя вуліцы, столькі смецця, што нам, беларусам, і не сінілася. І ў Калін адчуванне свету праз гэту брудную вуліцу. Мы выкарыстоўвалі крафтовую паперу. Яна валялася ў нас паўсюль, вісела камкамі, ляжала. Свет, дзе разруха, дзе ўсё не так, як табе здаецца або хочацца. І для мяне вечарынка, калі мы ў дзяцінстве бачым усё ў агнях, а далей вырастаем і трапляем у свет рэальны. У нашай пастаноўцы чалавек часта нахільны, не стаіць правама, ляжыць, сядзіць няроўна. Вось гэтая адчуванне няярэчаснасці, калі цбе ўвесь час ламае (*паўза*). Для мяне мой сэнс вельмі каштоўны. Бо я доўга не ра-



зумела, пра што работа. Аднойчы ў Любліне выйшла пасля рэпетыцыі на вуліцу і ўбачыла бамжа, які сядзеў і спаў на паўцы менавіта так (!), у нахіленым стане. Я зразумела пра што наша работа! Стан нестабільнасці, нахіленасці. Як ты гэта пражываеш, шукаеш шчасце».

«Як жа вас сустрэў глядач?» — пытаю.

«Рэжысёр адразу сказала, што амерыканскі глядач дасведчаны, любіць тэхніку, ваў-эфект. Каб бах, бах! Моцнае шоу! Так, тут спраўды поп-культура прафесійная, яркая. Паглядзіце на суперкрутыя канцэрты Мадонны, Б’ёнсэ! І ў сучасным танцы амерыканскі глядач таксама дасведчаны. Мы атрымалі пазітыўныя водгукі на пастаноўку, людзі дзякавалі, гаварылі, як ім цікава, як гэта класна. Раскрываліся палітычныя, эканамічныя шуткі. Многія падкрэслівалі дружнасць каманды. Я не бачыла работу збоку, але ўнутры яе было вельмі здорава існаваць, бо я разумела, што і для чаго мы робім, і адчувала ў гэтым місію. Дарчы, нас запрасілі ў Японію. І (*смяецца*) было б класна выступіць у Бела-

русі. Рэжысёр пыталася: «Жэня, а гэта рэальна? — усміхаецца Яўгенія Рамановіч і дадае: — Мы хочам прыехаць у Беларусь, але патрэбен арганізатар».

БЫЦЬ ЦІ НЕ БЫЦЬ?

Беларуску натхняюць рэчы тонкія, ледзь прыкметныя рухі духу. Памятаеце? «Душа павінна працаваць і дзень і ноч, і дзень і ноч». У выпадку Яўгеніі душа любіць сваю працу і гадзіны не лічыць. І для самаразвіцця ў ЗША працуюць суткамі бесперапынна. Калі танцор за гадзіну зарабляе 17 долараў, а гадзіна майстар-класа каштуе 20, то ён не заробіць, каб вучыцца. У гэтым Яўгенія Рамановіч бачыць зваротны бок медаля. Хоць шмат ёсць і бясплатных заняткаў, а тэатр La MaMa вылучае два мільёны долараў штогод на падтрымку маладых артыстаў. У пастаноўках задзейнічаны акцёры, танцоры з сямідзесяці краін свету.

«Ці адметны стыль работы амерыканскага рэжысёра?» — цікаўлюся.

«Я б не казала пра менталітэт. Рэжысёры розныя: адзін табуэратку ў акцёра кіне, а іншы — тактоўны. Але ці то гэта ісціна, ці то мае суб’ектыўнае, але ў заходнім падыходзе няма схем «кіраўнік — падначалены», мы на роўных. У Беларусі я адчувала трапятанне перад рэжысёрамі. Калін Томас амерыканка і будыстка. А таму работа з ёй для мяне вялікае адкрыццё. Яна нічога не навязвала, мы нараджалі пастаноўку ўсё разам, — кажа Яўгенія. — Праўда, розніца ёсць. Напрыклад, ты зрабіў эцюд. Наш рэжысёр будзе доўга тлумачыць, што было кепска вольнае тое і тое, і ты будзеш перарабляць гэты эцюд разоў 20. Калін дае — увага! — 1 шанец. Не справіўся? Яна кажа з ветлівай усмешкай «окей» і моўчкі не прымае тваю работу (разво-

дзіць рукамі). Ідэя можа быць класная, але калі яна адразу не страляе, яе не бяруць. Мы ж у Беларусі можам доўга капаць, шукаць адзін жэст гадзінамі... А тут: «Ты не знайшоў жэст? Пфх... Усё! Хто-небудзь іншы зробіць гэты жэст!» З аднаго боку жорстка, з другога — класна, мегацікава, мне падабаецца такі стыль. Аднаго для развіцця трэба паглядзіць, другога — біць (*усміхаецца*)».

Гамлетаўскае пытанне «быць ці не быць» стаіць перад кансерватыўным тэатрам востра. Новы час дыктуе свае ўмовы, і тэатр вымушаны спяшацца. «На оперных фестывалях у Варшаве азіяты спявалі — уявіце! — класічную еўрапейскую музыку. Значыць, цікаваць да яе іх ёсць. Але гэта прыватны выпадак. Нельга ўспрымаць асобныя з’явы як трэнд. А вось змяшэнне ўсяго — факт. Так, у Еўропе папулярны кірунак — эксперыментал, калі танцоры, скажам, хіп-хопу разумеюць, што ім цікава не толькі асвойваць тэхніку, танцаваць пад музыку, але і расказаць гісторыі, шукаць ідэю і канцэпцыю рухаў. І вось гэта ўжо нагадвае тэатр. Цяпер

танцор вучыць самую розную тэхніку, і поспех будзе мець той, хто зможа іх грамадна злучаць, шукаючы ў гэтым асабістае. І ў ЗША цэніцца індывідуальнасць у любых правах, — акцэнт уважыцца. — А яшчэ я заўважыла і такі трэнд: аўдыторыі нецікава проста глядзець танец, яна хоча ўдзельнічаць сама! Танцаваць, спяваць».

РОДНЫ КУТ

Танцаваць, спяваць, маляваць вучаць у арт-прасторы «ДОМ46». Яе адкрыла Яўгенія Рамановіч, ускалыхнуўшы творчую атмасферу ў Гродне. «ДОМ46» — не проста студыя танца, яго вылучае свая шырокая творчая палітыка і ўласная філасофія мінімалізму. Сучасныя танцы, балет, пазытыўныя вечары, музычныя мерапрыемствы, паказы фільмаў, маляванне, лекцыі, сустрэчы ў чорнай і белай залах. Сёння арт-пляцоўка прапаноўвае і экзатыку: бразільскае баявое мастацтва капаэйру, гурджыўеўскія рухі, фітнес на батутах. «ДОМ46» — гэта альтэрнатыва для горада, сюды адкрыта дарога людзям смелым, любіць і творчасці, каму мала проста тэатра, хочацца перформан-

су. Такія арт-пляцоўкі частая з’ява ў Маскве, Парыжы, але для Гродна — навінка.

«Я разумею, што вы не той чалавек, які пры цяжкасцях забірае свае цацкі з пясочніцы і ідзе ў іншую... Але, Яўгенія, ці не апускаліся рукі, калі з некаторымі праектамі вы выходзілі ў ноль, а часам у мінус?» — пытаюся.

«На такую арт-пляцоўку трэба чалавек пяць-шэсць, каб падзяліць абавязкі і кожны рабіў сваю справу. Мы ж і вялі заняткі, бухгалтэрыю, арганізавалі працэс, займаліся арэндай, мылі падлогу. А вядзенне праектаў — менеджмент. У мяне ў гэтай сферы няма адукацыі, таму ўсё інтуітыўна. Але ёсць вялікае жаданне самой вучыцца і дзяліцца класнымі людзьмі. Напрыклад, пазнаёмлілася на фестывалі і бачу, што чалавек валодае ўніверсальнымі ведамі, і мне здаецца: «О! Гэта тое, што можа дапамагчы нам у Беларусі!» Запальваюся, запрашаю ў Гродна. Праект заканчваецца, ён сабраў няшмат людзей, але ўсе, хто прыйшоў, атрымалі тое, што хацелі. І я атрымала жаданне, і «ДОМ46», і педагог. І выяўляецца, што мы пайшлі ў мінус. Я заракаюся: больш ніякіх майстар-класаў, але зноў запрашаю», — кажа артыстка.

Яўгенія Рамановіч прызнаецца, што цяпер у Нью-Ёрку вельмі сумее без «ДОМ46», сваёй роднай прасторы, дзе так цёпла, камфортна. Але, пачынаючы займацца чымсьці новым, зусім не камфортнай праграмай, мы моцна пашыраем спектр магчымасцяў, як у геаметрычнай прагрэсіі. Ты ідзеш насустрач выкліку, і прастора адкрываецца табе. Гэта нагадвае эфект снежнага каямака, які расце, а з ім расце колькасць і маштаб магчымасцяў, прананоў. Толькі пачні.

Маргарыта САДОЎСКАЯ. Больш фота і відэа глядзіце на сайце.



К@НТЫНЕНТЫ

БРАМА АФРЫКІ

Днямі ўлады Судана прадухілілі спробу дзяржаўнага перавароту, які рыхтавалі ваенныя, звязаныя з колішнім прэзідэнтам краіны Амарам аль-Башырам, сцярджае тэлеканал Al Arabiya. Падчас падаўлення пущу было затрымана каля 70 чалавек, якія ў асноўным прытрымліваюцца ісламісцкіх поглядаў, перадае тэлеканал. Па звестках СМІ, яны спрабавалі адхіліць ад улады Вышэйшы ваенны савет, які кіруе краінай з красавіка гэтага года. Адметна, што спроба дзяржперавароту адбылася на фоне перагавораў апазіцыі і вайскоўцаў аб кіраванні краінай падчас пераходнага перыяду, пасярэднікам на якіх выступае Эфіопія. Апазіцыя нават заклікала сваіх прыхільнікаў прыпыніць акцыі пратэсту і грамадзянскага непадпарадкавання. Што ж насамрэч адбываецца ў адной з найбуйнейшых краін Афрыкі?

НАФТА, ЗОЛАТА, ГУМІАРАБІК

Спачатку трохі «навігацыі». Рэспубліка Судан знаходзіцца ў Паўночна-Усходняй Афрыцы, мяжуе з Егіптам, Эрытрэяй, Эфіопіяй, Паўднёвым Суданам, Цэнтральнаафрыканскай Рэспублікай, Чадом і Лівіяй. На паўночным усходзе абмываецца водамі Чырвонага мора. Гэта адна з найбуйнейшых па плошчы краін Чорнага кантынента (трэцяя пасля Конга і Алжыра) — 1,89 мільёна квадратных кіламетраў. Вучоныя адзначаюць выгяднае географічнае становішча Судана, які многія называюць не інакш як «брамай Афрыкі».

У старажытнасці значную частку гэтых зямель (яны мелі назву Куш, а пазней — Нубія) засялялі семіта-хаміцікі і кушыцкія плямёны, роднасныя старажытным егіпцанам. Да VII стагоддзя нашай эры Судан уяўляў сабой невялікія разрозненыя хрысціянскія каралеўствы (Алоа, Мукура, Набація). З XIV да XVIII стагоддзя на гэтай тэрыторыі існавала некалькі дзяржаў. У пачатку XIX ст. краіна была захопленая Егіптам і як Егіпецкі Судан увайшла ў склад Асманскай імперыі. З другой паловы XIX стагоддзя ўзмацніўся уплыў англічан. У 1899 годзе Вялікабрытанія і Егіпет падпісалі пагадненне аб усталяванні сумеснага кіравання (англа-егіпецкі кандамініум) — фактычна Судан стаў калоніяй Вялікабрытаніі.

1 студзеня 1956-га Судан быў абвешчаны незалежнай краінай. Паўднёвы Судан (ПС) не пагадзіўся з утварэннем адзінай дзяржавы і пачаў барацьбу за незалежнасць, якая двойчы прымала форму грамадзянскай вайны (у 1955—1972-м і 1983—2005 гадах). 9 студзеня 2005 года ўрадам Судана і прадстаўнікам паўднёвай паўстанцкай групой было падпісана ўсабодымнае мірнае пагадненне (УМП). 9 студзеня 2011-га



быў праведзены рэферэндум па самавызначэнні Паўднёвага Судана. Па яго выніках ПС быў абвешчаны незалежнай дзяржавай, паколькі больш за 98 працэнтаў удзельнікаў плебісцыту па самавызначэнні рэгіёна прагаласавалі за яго аддзяленне.

У Судане пражывае больш за 40 мільёнаў чалавек (па звестках Сусветнага банка). Дзяржаўнай рэлігіяй краіны з’яўляецца іслам суніцкага кірунку. Кіраўнік дзяржавы — прэзідэнт, з 1989 года гэтую пасаду да нядаўняга часу займаў Амар аль-Башыр. Ён прыйшоў да ўлады ў выніку ваеннага перавароту, завяршыўшы перыяд грамадзянскага праўлення Сідыка аль-Махдзі. Армія традыцыйна адыгрывае важную ролю ў палітычным працэсе незалежнага Судана. Да аль-Башыра ваенныя кіравалі краінай двойчы: з 1958-га да 1964-га і з 1969-га да 1985-га.

Па ўзроўні эканамічнага развіцця Судан належыць да групы самых бедных краін свету, хоць мае вялікі патэнцыял для росту. Па дадзеных Сусветнага банка на 2017 год, аб’ём ВУП у бягучых цэнах склаў 117,5 мільярд долараў. Нафтаздабыча, сельскагаспадарчасць (у прыватнасці,

ШТО АДБЫВАЕЦЦА Ў СУДАНЕ?

Судан — сусветны лідар па вытворчасці гуміарабіка, харчовай дабаўкі, якую выкарыстоўваюць для вырабу «Кока-колы», і здабыча золата забяспечваюць каля 70 працэнтаў бюджэтных паступленняў. У сельскай гаспадарцы занята каля 80 працэнтаў насельніцтва. Іншыя сектары эканомікі развіты слаба.



ТРЫ ДЭВАЛЬВАЦЫІ

Галюўны перадумовай разгойдання сітуацыі стала рэзкае абвастрэнне на працягу мінулага года фінансавага крызісу, справакаванага дэфіцытам канверсійнай валюты, адначасна на сайце ітэмо.гі загадчык Цэнтра сацыялагічных і паліталогічных даследаванняў Інстытута Афрыкі РАН Сяргей Касцялянец. Гэты дэфіцыт краіна пачала адчуваць яшчэ ў 2011-м, калі ў выніку падзелу Судана на дзве дзяржавы — Рэспубліку Судан (РС) і Рэспубліку Паўднёвы Судан — Хартум застаўся без 60 працэнтаў знешнегандлёвых паступленняў з прычыны страты 3/4 нафтавых радовішчаў. Антыкрызісная эканамічная праграма, накіраваная на фарміраванне новых крыніц даходу, перш за ўсё ад здабычы золата і росту сельскагаспадарчай вытворчасці, а таксама скарачэння імпарту і дзяржаўных расходаў, фактычна правалілася, у тым ліку з прычыны працягу ваенных дзеянняў супраць паўстанцаў у Дарфур, штатах Паўднёвы Кардафан і Благітны Ніл. Значная частка бюджэту РС працягвала расходвацца на артыкулах, звязаных з пытаннем абароны і нацыянальнай бяспекі.

Акрамя таго, больш за мільярд долараў штогод дзяржава траціць на субсідыі на паліва і мукі. Сур’ёзным ударам для эканомікі стала закрыццё летась буйнога нафтаперапрацоўчага завода ў Порт-Судане, адкрытага яшчэ ў 1964-м. Пры гэтым у 2017 годзе суданскі ўрад аднавіў перамовы аб уступленні ў СГА, што пацягнула за сабой лібералізацыю гандлю паводле рэкамендацый МВФ і наступнае значнае павелічэнне імпарту пры нязначным росце экспарту і, адпаведна, новыя праблемы з напаўненнем бюджэту.

Разшэне ўрада ўключыць друкарскі станок, каб прафінансаваць дэфіцыт бюджэту, прывяло да высокай інфляцыі, якая дасягнула свайго піку (69 працэнтаў у гадавым вылічэнні) у лістападзе мінулага года. Інфляцыя не магла не адбіцца на курсе суданскага фунта. Летас у Судане былі праведзены тры дэвальвацыі нацыянальнай валюты. Курс долара паралельна рос на чорным рынку. Па афіцыйным курсе набывць замежную валюту стала немагчыма. Прыватныя імпарцёры мусілі шукаць «зьяленія» на чорным рынку, што яшчэ мацней раскруціла махавік інфляцыі. Пры гэтым краіна крытычна залежыць ад імпарту прадуктаў харчавання (асабліва пшаніцы — патрэба складае каля двух мільёнаў тон у год), нафтапрадуктаў і лекаў.

ПАЛІВА І ЛЕБ

У верасні мінулага года прэзідэнт аль-Башыр распустыў ўрад і прызначыў на пасаду прэм’ер-міністра Мухаммада Мусу, які раней займаў пасаду міністра водных рэсурсаў, ірыгацыі

і электрыфікацыі. Новы кіраўнік урада пачаў работу з абяцання звярнуцца да «шокавай тэрапіі для вырашэння праблемы інфляцыі і валютнага курсу». У хуткім часе ён выканаў сваё абяцанне: у кастрычніку ўрад правёў чарговую дэвальвацыю суданскага фунта. У лістападзе ўзяліся цэны на паліва і тарыфы на транспарт, павялічыліся чэргі на бензаклонках.

Масавыя пратэсты ахапілі Судан у прыканцы мінулага года. Незадаволенасць рэзкім ростам цэн на паліва і хлеб прывялі жыхары горада Атбара на поўначы краіны. Акцыі пратэсту ўмоўна падхалілі і ў іншых месцах па ўсім Судане. З тых часоў дэманстрацыі практычна не спыняліся, паступова робячыся ўсё больш арганізаванымі. З часам праграма пратэстоўцаў змянілася: з эканамічнай тэмы яны перайшлі да патрабавання адстаўкі аль-Башыра. 22 лютага кіраўнік дзяржавы абвясціў у краіне надзвычайнае становішча тэрмінам на год, змяніў членаў урада і замяніў вайскоўцамі грамадзянскіх асоб на пасадах губернатараў і іншых пасадах. Аль-Башыр адмовіўся ствараць пераходны ўрад, але ў выніку пагадзіўся застацца на сваёй пасадзе толькі да канца гэтага тэрміну і не ісці на чарговыя выбары ў красавіку 2020-га. Аднак яго абяцанні мітыnguцца не задаволілі.

11 красавіка кіраўнік мінабароны Судана Авад бэн Ауф паведаміў пра арышт прэзідэнта Амара аль-Башыра і роспуск кабінета міністраў. У краіне быў створаны часовы ваенны савет,



было агучана, што ён будзе кіраваць два гады. Армія прыпыніла дзеянне канстытуцыі і абвясціла пачатак пераходнага перыяду. У Судане былі ўведзены рэжым надзвычайнага становішча і каманданцкая гадзіна. На наступны дзень Авад бэн Ауф сышоў з пасады кіраўніка ваеннага савета. Яго ўзначаліў былы кіраўнік штаба сухпутных войскаў аль-Бурхан. У той жа час апазіцыя заявіла аб працягу пратэстаў.

ДРУГАЯ ХВАЛЯ

Вайскоўцы і прадстаўнікі апазіцыі на працягу некалькіх тыдняў вялі перамовы аб тым, хто павінен кіраваць у пераходны перыяд. Раней атрымалася дасягнуць прынцыповай дамоўленасці аб стварэнні змешанага ваенна-грамадзянскага пераходнага ўрада, які павінен прывесці краіну да свабодных выбараў. Па звестках СМІ, апазіцыя настойвала на 8 з 15 месцаў у пераходным савеце, ваенныя ж імкнуліся захаваць большасць за сабой. У выніку суданскі генералітэт адмовіўся ад усіх папярэдніх дамоўленасцяў. Канфрантацыя паміж ваенным кіраўніцтвам і лідарамі апазіцыі падаграваецца падзеямі ў Хартуме. Тут сілавым шляхам быў разганы стхійныя палатаныя лагер перад Міністэрствам абароны Судана, пасля чаго пачаліся і працягваюцца дагэтуль сутыкненні пратэстоўцаў з паліцыяй. Лік ахвяр беспарадкаў ідзе на дзясяткі.

На мінулым тыдні прыхільнікі аль-Башыра паспрабавалі штурмаваць узяць турму Кабер у сталіцы краіны, каб вызваліць яго, паведаміў тэлеканал «Аль-Арабія Хадас». Паводле звестак крыніц тэлеканала ў органах бяспекі, звыш 100 чалавек з «атрадаў, верных былому рэжыму» раніцай атакавалі турму Кабер, у якой змяшчаюцца экс-прэзідэнт і яго найбліжэйшае асяроддзе. Суразмоўца СМІ адзначыў, што ахове турмы ўдалося адбіць напад і

арыштаваць некаторых удзельнікаў няўдалага штурму.

«Башыр прыйшоў да ўлады ў вельмі цяжкі для Судана час. Тым не менш, ён на працягу 20 гадоў утрымліваў краіну ад распаду і толькі ў апошнія дзесяці гадоў яго рэжым стаў даваць збой, што прывяло да масавай незадаволенасці народа. Цяпер сітуацыя склалася не найлепшым чынам. Увесь гэты час на арэне дзейнічае нейкая трэцяя сіла, нехта, хто выводзіць на вуліцы правакатараў, робіць ілжывыя ўкіды ў заходніх і мясцовых СМІ. Зянадта шмат зацікаўленых у расколе і далейшым разграбленні нашай рэспублікі», — апісвае сітуацыю незалежны палітолаг Мадасір аль-Хасын. У сваю чаргу, колішні прэзідэнт Туніса Мааскар Марзукі заявіў у інтэрв’ю РІА «Навіны», што ў Судане цяпер праходзіць другая хваля «арабскай вясны».

Тым часам для ўрэгулявання канфлікту паміж ваеннымі ўладамі і апазіцыяй у Судан прыбыў высокапастаўлены дыпламат з ЗША — памочнік дзяржсакратара па Афрыцы Тыбор Нагі, паведамляе Reuters. Адзначаецца, што дыпламат сустрэўся з лідарамі апазіцыйнай кааліцыі, а таксама правёў перагаворы з выканальнікам абавязкаў намесніка міністра замежных спраў Судана Ільхамам Ібрагімам. Разам з тым Злучаныя Штаты прызначылі сваім паслом у Судане ветэрана дыпламаты Дональда Бута.

Папа Рымскі Францыск у сваёй надзвычайнай пропаведзі да вернікаў, якія сабраліся на плошчы Святога Пятра ў Ватыкане, згадаў сітуацыю ў Судане. «Больш і заклапочанасць выклікаюць весткі, якія прыходзяць у гэтыя дні з Судана. Памолімся за гэты народ, каб спыніўся гвалт і было знойдзена агульнае дабро ў дыялогу», — заявіў пантыфік.

Захар БУРАК.